КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет східних мов
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених
Факультету східних мов

ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ МОЛОДИХ СХОДОЗНАВЦІВ

Матеріали доповідей
ІІ Всеукраїнського форуму молодих сходознавців
23 – 24 травня 2024 р.

Київ – 2024

УДК 81’243
ББК 81.2С91

Редакційна колегія:

І. В. Семеніст – голова редакційної колегії, доктор філологічних наук, декан Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

В. Ю. Федюк – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, викладач кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

К. Ю. Комісаров – кандидат філологічних наук, доцент, викладач кафедри японської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

С. В. Цимбал – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

А. О. Букрієнко – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри японської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Д. П. Москальов – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східної культури і літератури Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

М. В. Луцюк – кандидат педагогічних наук, доцент, викладач кафедри східної культури і літератури Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Затверджено Вченою радою Факультету східних мов
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 6 від 01 червня 2024 року)

ІІ Всеукраїнський форум молодих сходознавців [Електронне видання]: Матеріали доповідей ІІ Всеукраїнського форуму молодих сходознавців, 23 – 24 травня 2024 р. Київ: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024. 178 с.

До збірника увійшли матеріали доповідей, присвячені проблемам східної філології, культурі та релігії, сучасній лінгвістиці, перекладознавству та літературзновству, філософії та етиці, соціально-економічному та політичному розвитку країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів,аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей і фахівців- міжнародників, економістів.

© Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024

2. Поширене використання стилістичних фігур (метафор, перебільшень тощо);

3. Поширене вживання багатозначних слів;

4. Емоційна виразність;

5. Контекст (Huang, 2011).

На відміну від перекладача-людини, CAT-програма не здатна розуміти контекст, в якому початкове значення слова може змінюватись на зовсім інше. Тож основна проблема використання систем автоматизованого перекладу для роботи з китайським художнім текстом полягає у тому, що CAT-програма сприймає текст надто буквально і пропонує дослівний його переклад. Буває й так, що CAT-програма не може виконати переклад певної фрази або речення, тож залишає їх неперекладеними. Однак, це явище спостерігається також при перекладі текстів інших стилів.

Варто зазначити, що автоматизований переклад відрізняється від машинного перекладу в першу чергу тим, що головну роль перекладача виконує саме людина. CAT-програма пропонує варіанти перекладу, з яких людина-перекладач може обрати найбільш підходящий на її думку, або самостійно перекласти сегмент тексту.

Тож якщо CAT-програма не може враховувати стилістичні особливості текстів при перекладі, це може перекладач-людина (Wang, 2024, March 4).

Отже, системи автоматизованого перекладу можуть бути корисними помічниками, однак жодна програма не здатна замінити професійного перекладача-людину.

Список літератури:

1. Kornacki, M. (2018). *Computer-Assisted Translation (CAT) Tools in the Translator Training Process.* Peter Lang. doi:10.3726/b14783.

2. Huang, X. (2011). *Stylistic approaches to literary translation: with particular reference to English-Chinese and Chinese-English translation.* University of Birmingham. Retrieved from https://etheses.bham.ac.uk/id/eprint/2949/

3. Wang, Y. (2024, March 4). The Impact of Technology on Human Translators and Translation Quality: A Study on Machine Translation and Computer-Assisted Translation Tools. *Sciedu Press. 13*(1) , 19-25. Retrieved from https://www.sciedu.ca/journal/index.php/elr/article/view/25176/15782

ГРАДАЦІЯ ПРИСЛІВНИКІВ СТУПЕНЯ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Попович Яна Юріївна

студентка 4 курсу кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Цимбал Світлана Віталіївна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Прислівники ступеня у китайській мові 程度副词 (chéngdù fùcí) – низка граматичних одиниць, які використовуються для вираження ступеня

інтенсифікації (很 – дуже; 一点儿 – трохи), порівняння двох характеристик чи дій (一样 – однаково; 更 – більш) та для більш точної передачі позиції мовця щодо предмету або якості.

Вибірка прислівників ступеня поступово зростає. У більш ранніх роботах науковців говорилося про 10 слів, які підпадають під цю категорію (丁声树, 1961), згодом кількість дійшла аж до 89-ти (张谊生, 2000). Чисельність прислівників ступеня змінюється залежно від масштабів досліджень та питань, а також від діалектів, які розглядаються.

Після детального вивчення варіації категоризації прислівників ступеня у працях синологів, на наш погляд, прислівники ступеня у китайській мові можна поділити на дві категорії:

1) прислівники посилення: 很 – дуже; 最 – най-; 更 – більш, ще більш;

2) прислівники пом'якшення: 有点儿 – трохи; 比较 – доволі, відносно; 稍微 – злегка, трошки.

Слід додати, що рівні градації прислівників можуть бути поділені на ще більш детальні категорії. Нами було вирішено поділити прислівники ступеня на наступні 7 категорій:

1) прислівники абсолютного ступеня: 绝对 – абсолютно, категорично. Наприклад: 她的答案**绝对**正确. Її відповідь абсолютно правильна.

2) прислівники максимально високого ступеня: 极其 – надзвичайно, вкрай; 太 – дуже, занадто, надмірно. Наприклад: 今天在市场人**太**多了. Сьогодні на ринку занадто багато людей.

Необхідно підкреслити, що прислівники другої категорії на семантичному рівні можуть використовуватися для вираження ступенів, які значно перевищують загальний стандарт. У вищезазначеному прикладі 太 використовується для передачі значення надмірності. Тобто, людей настільки багато, що мовець почувається некомфортно або ж нема й куди кроку ступити.

3) прислівники високого ступеня: 十分 – дуже, надзвичайно; 非常 – надзвичайно, особливо; 很 – дуже.

Хоча ці прислівники і належать до однієї категорії, однак між ними теж існує різниця у рівні інтенсивності. Серед них 很 є найуніверсальнішим і може мати різне емоційне забарвлення залежно від контексту. 十分 сильніший за 很, однак поступається 非常 в аспекті вираження інтенсифікації. До прикладу: 他觉得她**非常**漂亮. Він вважає її дуже красивою.

4) прислівники середнього ступеня: 相当 – доволі. Наприклад: 考试**相当**难，但我还是写完了. Іспит був досить важким, але я його все-таки склав.

5) прислівники низького ступеня: 有点儿 – трохи; 稍微 – злегка, трошки. До прикладу: 我**稍微**改了计划，希望你能理解. Я трохи змінив план, сподіваюся, ти зрозумієш.

Звернемо увагу на те, що прислівники низького ступеня використовуються для пом'якшення твердження або прохання. Вони роблять слова мовця більш ввічливими і менш категоричними.

6) прислівники приблизного ступеня: 几乎 – майже. Наприклад: 对我来说, 这部电影**几乎**完美的. Для мене цей фільм майже ідеальний.

几乎 – це китайський прислівник, який передає значення «майже», «практично», «за крок до». Використовується для вираження високого ступеня наближення до чогось.

7) прислівники квазінегативного ступеня: 几乎不 – ледве, майже не. До прикладу: 他**几乎不**说中文. Він майже не говорить китайською мовою.

Необхідно зауважити, що під терміном «квазінегативний» мається на увазі, що прислівник «几乎不» висловлює певний ступінь заперечення, але не несе в собі значення повного заперечення. Тобто, дія або стан все ж таки можуть відбуватися в невеликому обсязі або в деяких випадках, але це відбувається рідко або в дуже обмеженій мірі.

Підсумовуючи сказане вище, можна дійти висновку, що вивчення прислівників ступеня виходить за межі простої лінгвістичної цікавості. Розуміння та правильне використання цих лінгвістичних одиниць має важливе значення для ефективного спілкування, чи то в повсякденних розмовах, літературі чи офіційному дискурсі. Крім того, глибше розуміння прислівникової градації може полегшити вивчення мови та покращити рівень володіння китайською.

Список літератури:

1. 丁声树. (1961). 現代汉语语法讲话. *商务印书馆.*
2. 张谊生. (2000). 现代汉语副词研究. *上海:学林出版社.*

СКЛАДНОЩІ ФОРМУВАННЯ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК УСНОГО МОВЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-ЯПОНІСТІВ У ЗВО УКРАЇНИ

Поляченко Аліна Петрівна
Студентка 4 курсу кафедри японської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
Моксальов Дмитро Петрович
Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри японської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Перед студентами мовознавцями стоїть задача всебічного вивчення іноземної мови: її структури, історії, культурологічного аспекту. Та все ж основною метою є розуміння, аналіз і вивчення мови як системи комунікації та вміння застосовувати набуті знання.

Проте на основі оцінок дослідників Їржі Вацлава Неуступного, Семена Абрамовича та Марії Чікарькової, а також спираючись на власний досвід

Наукове видання
ІІ Всеукраїнський форум молодих сходознавців

Матеріали доповідей
ІІ Всеукраїнського форуму молодих сходознавців
(23 – 24 травня 2024 р. м. Київ)

Відповідальні за випуск:
(І.В. Семеніст, В. Ю. Федюк, К. Ю. Комісаров, С. В. Цимбал,
А. О. Букрієнко, Д. П.Москальов, М. В. Луцюк)

Комп'ютерна верстка: Федюк В. Ю.

Матеріали друкуються в авторській редакції
Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності та зміст несуть автори

Підписано друку
Ум. друк. арк. 10,2

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Україна, 04053, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2

ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ МОЛОДИХ СХОДОЗНАВЦІВ

Матеріали доповідей
ІІ Всеукраїнського форуму молодих сходознавців
23 – 24 травня 2024 р.